

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10SZa/14/2016
Identifikačné číslo spisu:	1015201887
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1015201887.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a z členov JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Zuzany Ďurišovej, v právnej veci navrhovateľa: S. S. S., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Sýrska arabská republika, zastúpeného: Mgr. Jarmila Karak Vargová, advokátka, Brečtanová 21, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Žilina, Kuzmányho 26, Žilina, o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. PPZ-HCP-BB7-183-064/2015-AV zo dňa 15.10.2015, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/123/2015-28 zo dňa 16.11.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/123/2015-28 zo dňa 16. novembra 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie č. PPZ-HCP-BB7-183-064/2015-AV zo dňa 15.10.2015, ktorým bol navrhovateľ zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. c/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“), dňom 15.10.2015 na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15.01.2016 a na výkon jeho zaistenia určil Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov (ďalej len „ÚPZC Medveďov“).

Dôvodil tým, že preskúmajúc napadnuté rozhodnutie odporcu, a vychádzajúc z jednotlivých námietok uvedených v opravnom prostriedku navrhovateľa musel konštatovať, že preskúmané rozhodnutie je vecne správne a navrhovateľom podané námietky voči nemu uvedené v jeho opravnom prostriedku

neobstoja.

K otázke účelnosti zaistenia navrhovateľa uviedol, že navrhovateľ po svojom nelegálnom vstupe do Maďarska požiadal o udelenie azylu, čo bolo oznámené políciou Maďarskej republiky. Následne po opustení krajiny, v ktorej požiadal o azyl, nelegálne vstúpil na územie iného štátu Únie. Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ je osobou, u ktorej je značné riziko úteku a nezaistením by hrozilo, že sa dobrovoľne nevráti do pobytového tábora v Maďarsku, ale pokúsi sa o útek do iných krajín Únie, najmä do Spolkovej republiky Nemecko, kam mal zakúpený aj cestovný lístok.

K navrhovateľom pripojenému výňatku Správneho súdneho dvora Rakúska, ktorý rozhodol dňa 08.09.2015 o tom, že Maďarsko nemôže byť automaticky považované za bezpečnú krajinu uviedol, že je potrebné skúmať individuálne, či je osobu možné do tohto štátu vrátiť v rámci Dublinského konania uviedol, že rozhodnutie zo dňa 08.09.2015 nie je pre toto konanie záväzné. Maďarsko je ako členský štát Európskej únie považované za bezpečnú krajinu, je v nej demokratický systém, vo všeobecnosti v nej neexistuje prenasledovanie, mučenie ani neľudské či ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie, hrozba násilia, ozbrojené konflikty.

Námietku navrhovateľa, že odporca porušil svoju povinnosť riadne zistiť skutkový stav veci, keď sa ani nepokúsil zistiť, v akých podmienkach by sa navrhovateľ nachádzal v prípade vrátenia do Maďarska, teda nijakým spôsobom neoveroval dodržiavanie ľudských práv v azylových zariadeniach v Maďarsku, krajský súd považoval za irelevantnú z dôvodu, že o navrátení do Maďarska rozhoduje iný orgán, ako je správny orgán, ktorého rozhodnutie bolo napadnuté opravným prostriedkom.

K námietke, že odporca nedostatočne zistil skutkový stav veci, keď neskúmal možnosti vrátenia navrhovateľa s ohľadom na možné porušovanie jeho základných práv a slobôd garantovaných mu čl. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uviedol, že postupom odporcu neboli porušené ľudské práva navrhovateľa. Prostriedky správneho orgánu určené na dodržanie podmienok pobytu cudzincov sú vymedzené tak, aby nedošlo k neprimeranému zásahu do ich základných ľudských práv a slobôd.

K námietke týkajúcej sa dĺžky doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15.01.2016 uviedol, že v danej veci odporca postupoval v súlade s ust. § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov. Uvedená doba zaistenia je nevyhnutná na vykonanie všetkých úkonov potrebných na odovzdanie navrhovateľa do členského štátu, v ktorom požiadal o medzinárodnú ochranu. V prípade navrhovateľa ide o zabezpečenie akceptácie prevzatia zo strany Maďarskej republiky, ako aj samotná príprava prevozu navrhovateľa, jeho technické, materiálne a personálne zabezpečenie prevozu a prevzatie príslušnými orgánmi Maďarskej republiky. Doba zaistenia, ktorá je esenciálnou zložkou inštitútu zaistenia sa môže skrátiť, pričom presná doba zaistenia sa nedá konkrétne a taxatívne určiť, nakoľko závisí od viacerých faktorov, ako je zabezpečenie a vybavenie všetkých náležitostí potrebných k reálnemu fyzickému odovzdaniu navrhovateľa na územie Maďarska, ktoré vykoná iný útvar Policajného zboru.

K námietke týkajúcej sa existencie značného rizika úteku uviedol, že nezaistením navrhovateľa by hrozilo, že sa nevráti dobrovoľne do pobytového tábora v Maďarsku, ale bude sa pokúšať o útek do iných krajín Únie, pričom sa bude skrývať a vyhýbať azylovému konaniu. V prípade navrhovateľa vzhľadom na riziko úteku a skrývania sa, je potrebné ho zaistiť a odovzdať do krajiny, ktorá je príslušná v konaní o udelenie azylu. Zaistenie navrhovateľa je účelné a efektívne, nakoľko navrhovateľ je osobou, ktorá nelegálne prekročila štátnu hranicu z Maďarska na územie Slovenskej republiky, pričom pokračoval v ceste do iného štátu Únie.

Poznamenal, že odporca správne vychádzal z jemu dostupných informácií a tieto objektívne posúdil, najmä z pohľadu dôveryhodnosti osoby navrhovateľa a posudzoval aj relevantnosť dôvodov na strane navrhovateľa v súvislosti so zaistením tejto osoby. V tejto súvislosti treba uviesť, že povinnosť zistiť skutkový stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré navrhovateľ v priebehu správneho konania

uviedol.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti konštatoval, že preskúmané rozhodnutie odporcu ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, je plne v súlade so zákonom o pobyte cudzincov, ako aj Správnym poriadkom. Odporca pred jeho vydaním riadne zistil skutkový stav (v súlade s § 32 ods. 1 Správneho poriadku), odôvodnenie rozhodnutia je dostatočné, zrozumiteľné obsahujúce všetky zákonom požadované náležitosti (§ 47 Správneho poriadku) ako aj uvedenie skutočností, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia, je z neho zrejmé akými úvahami bol vedený odporca pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a taktiež to, ako sa vyrovnal s vyjadreniami navrhovateľa a preto preskúmané rozhodnutie potvrdil.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že s napadnutým rozhodnutím prvostupňového súdu nesúhlasí, a preto proti nemu v celom rozsahu podal odvolanie z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. c), d) a písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), teda z dôvodu, že rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a neúplne zistil skutkový stav veci, nakoľko nevykonal navrhnuté dôkazy.

Odporca namietal automatický predpoklad bezpečnosti Maďarska, ako štátu, kam má byť vrátený. Dôvodil tým, že krajský súd nesprávne konštatuje, že správnomu orgánu neprináleží skúmanie dodržiavania ľudských práv a základných slobôd navrhovateľa, nakoľko o tom rozhoduje iný orgán a súčasne, že Maďarsko ako členský štát EÚ je považovaný za bezpečnú krajinu s demokratickým systémom, pričom súčasne odmietol akceptovať dôkazy predložené do konania preukazujúce opak. Poukázal na to, že odporca bol povinný zistiť stav dodržiavania ľudských práv a základných slobôd, k čomu ho zaväzujú medzinárodné záväzky Slovenskej republiky. Krajský súd vychádzajúc z presvedčenia, že odporcovi neprináleží zisťovanie skutkového stavu veci týkajúceho sa dodržiavania ľudských práv, týmto záverom pochybil.

S poukazom na znenie čl. 3 a čl. 5 Dohovoru uviedol, že má (resp. mal) obavy z prístupu maďarských štátnych orgánov. Tieto obavy sú podložené správami, ktoré krajský súd nezobral do úvahy. Namietal preto nesprávne vysporiadanie sa s otázkou efektívnosti a účelnosti zaistenia (s ohľadom na prípustnosť vrátenia), ako základného predpokladu na zaistenie jeho osoby zo strany krajského súdu.

Uviedol, že s otázkou povinnosti skúmať podmienky, do akých má byť zaistená osoba vrátená, sa už niekoľkokrát vysporiadal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. v rozsudku 10SZa/16/2015 zo dňa 11.11.2015 (ktorý sa rovnako týkal návratu v rámci dublínskeho konania, ktorému predchádzal pokus o vrátenie v rámci readmisie), v ktorom sa vypořádaval aj s otázkou akceptácie/neakceptácie dôkazu, rozsudku Správneho súdneho dvora Rakúska (Verwaltungsgerichtshof).

Ďalej, s poukazom na § 90 ods. 1, 2 zákona o pobyte cudzincov uviedol, že povinnosť správneho orgánu skúmať po celý čas či trvá účel zaistenia sa teda v kontexte záverov vyššie uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky musí odraziť aj v jeho zisťovaní podmienok v krajine, kam má byť navrhovateľ vrátený s cieľom zistiť, či vôbec je možné toto vrátenie vykonať s ohľadom na potrebu rešpektovania ľudských práv navrhovateľa, a teda či je zaistenie účelné. Pokiaľ prvostupňový súd konštatoval opak, pochybil.

Poznamenal, že zaistenie cudzinca znamená obmedzenie alebo dokonca v závislosti na povahe, dĺžke, dôsledkoch a spôsobe zaistenia, zbavenie jeho slobody. Ide teda o veľmi citelný zásah do jedného z najvýznamnejších práv jednotlivca. Takýto zásah môže byť prípustný len za prísne vymedzených podmienok definovaných nielen zákonom o pobyte cudzincov, ale predovšetkým ústavným poriadkom Slovenskej republiky, pričom poukázal na čl. 8 ods. 1, 2 Listiny základných práva slobôd, čl. 28

Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) Č. 604/2013 z 26.06.2013, ktorým sa stanovujú kritéria a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (ďalej len „nariadenie Dublin III“), čl. 9 smernice 2013/33/EÚ a na b. 15 a b. 20 Preambuly smernice 2013/33/EÚ.

Mal preto za to, že k zaisteniu by sa v prípadoch návratov podľa nariadenia Dublin III malo postupovať v súlade s vyššie uvedenými pravidlami, a to výnimočne, keď iné prostriedky nie sú na dosiahnutie účelu dostatočné. S ohľadom na posúdenie rizika úteku, uviedol, že definícia pojmu „riziko úteku“ podľa zákona o pobyte cudzincov je však použiteľná iba v konaní o návrate na základe administratívneho vyhostenia, resp. v konaniach vychádzajúcich z návratovej smernice 2008/115/ES. (totožnosť, nemá pobyt, hrozí zákaz vstupu - to sa nijako nevzťahuje na osoby - žiadateľov o azyl v inom členskom štáte). Pre účely zaistenia z dôvodu návratu v rámci dublinského konania, sa vyžaduje vyššia miera hrozby úteku, a to ako značné riziko úteku (§ 88 ods. 1 písm. c), resp. čl. 28 ods. 2 nariadenia Dublin III. Nariadenie Dublin III rovnako vyžaduje vo svojom čl. 2 písm. n) definíciu v národnom práve, resp. stanovenie objektívnych kritérií na posúdenie rizika úteku pre osoby, na ktoré sa vzťahuje konanie o odovzdaní (dublinské konanie).

Ďalej uviedol, že v slovenskom právnom poriadku nie je definované riziko úteku ohľadom osôb v rámci (konania o odovzdaní (návratu podľa dublinského nariadenia). Nakoľko však nariadenie Dublin III takúto úpravu vyžaduje, je možné pochybovať o oprávnenosti zaistenia osôb v rámci dublinského konania všeobecne - pozri napr. P. De Bruycker, S. Mananashvili, G. Renaudière, "The Extent of Judicial Control of Pre-Removal Detention in the EU: Synthesis Report of the Project CONTENTION (2014) - pokiaľ v zákone nie sú definované objektívne kritériá na posúdenie rizika úteku cudzincov, ktorí majú byť vrátení v súlade s dublinským konaním, nie je zaistenie zákonné. K rovnakému záveru sa priklonil nemecký federálny súd vo svojom rozhodnutí V ZB 31/14 zo dňa 26.06.2014, ako aj vo viaceré české súdy (napríklad Krajský soud v Ústí nad labem č. j. 42 A 12/2015, Mestský soud v Praze č.j. 1 A 47/2015).

Je síce nutné podotknúť, že český zákon o pobyte cizinců č. 326/1999 Sb. neobsahuje žiadne kritériá na posúdenie rizika úteku (teda ani pre účely zaistenia v súlade s návratovou smernicou), na rozdiel od Slovenskej republiky, ktorá ich pre účely zaistenia v súlade s návratovou smernicou definuje, je však potrebné posúdiť možnosť využitia tejto definície aj pre dublinské konanie. Ide o tri príklady "objektívneho kritéria" - 1. nemožno zistiť totožnosť (pozn. navrhovateľ má doklad totožnosti; pokiaľ cudzinec nemá doklad totožnosti so sebou, znamenalo by to automatické zaistenie každého žiadateľa, čo však zrejme nebolo úmyslom zákonodarcov), 2. osoba nemá pobyt na území Slovenskej republiky (pre žiadateľov o azyl už len z titulu ich statusu je zřejmé, že nemôžu mať pobyt na území štátu), a 3. osobe hrozí zákaz vstupu na viac ako tri roky (keď cudzinec žiada o azyl, hoci aj v inej krajine, zákaz vstupu je rovnako nezmyselný). Mal preto za to, že pre prípady návratov v rámci dublinských konaní nie je možné využiť "objektívne kritériá" rizika úteku pre návraty v súlade s návratovou smernicou, tak ako sú uvedené v zákone o pobyte cudzincov.

Domnieval sa preto, že aj pre nedostatok národnej úpravy, je konštatovanie krajského súdu o existencii značného rizika úteku nesprávne. Mal za to, že krajský súd sa pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia dopustil pochybení uvedených vyššie. Z týchto dôvodov preto považoval rozsudok krajského súdu za nesprávny.

S ohľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Oporca sa k odvolaniu vyjadril podaním zo dňa 22.12.2015. Uviedol, že sa plne stotožňuje s napadnutým rozsudkom krajského súdu a trvá na skutočnostiach uvedených v stanovisku č. PPZ-HCP-

BB7-183-074/2015-AV, ktoré bolo krajskému súdu zaslané dňa 10.11.2015. Zároveň informoval odvolací súd, že navrhovateľ bol dňa 07.12.2015 o 11:00 odovzdaný, v rámci Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Maďarskej republiky o readmisii osôb na spoločnej hranici, orgánom Maďarskej republiky.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB7-183-064/2015-AV zo dňa 15.10.2015 rozhodol o zaistení navrhovateľa podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov na účel zabezpečenia prípravy a výkonu jeho prevozu podľa nariadenia Dublin III a na základe konania vedenom Dublinským strediskom Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej „Dublinským strediskom MÚ MV SR“) pod č. konania MU-DS-627/2015-DŽ, a to dňom 15.10.2015 na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15.01.2016 a umiestnil navrhovateľa v zariadení ÚPZC Medveďov.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dňa 15.10.2015 bol navrhovateľ predvedený odporcom na ÚPZC Medveďov, za účelom zistenia totožnosti, nakoľko nemohol hodnoverným spôsobom preukázať svoju totožnosť. Na základe získaných informácií bolo zistené, že navrhovateľ žiadal o udelenie azylu na území Maďarskej republiky. Z dôvodu, že navrhovateľ svojim konaním naplnil podmienky ustanovené podľa nariadenia Dublin III, správny orgán po zistení uvedenej skutočnosti kontaktoval Dublinské stredisko MÚ MV SR, ktoré navrhovateľovi pridelo číslo z protokolu úradu MV SR MU-DS-627/2015-DŽ. Vzhľadom na uvedené začal správny orgán dňa 15.10.2015 konanie vo veci zaistenia navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, nakoľko u navrhovateľa existuje značné riziko jeho úteku, vyplývajúce z jeho nelegálnej migrácie po Európe, ako aj skutočnosť, že navrhovateľ nemá udelený pobyt na území Slovenskej republiky podľa zákona o pobyte cudzincov a ani nemá pri sebe žiaden doklad, ktorý by umožňoval zistenie jeho totožnosti.

Odporca mal na základe informácií z Maďarskej republiky a MÚ MV SR preukázané, že navrhovateľ požiadal o azyl na území Maďarskej republiky. Vzhľadom na uvedené navrhovateľ je v azylovom konaní na území Maďarska, ktoré svojvoľne opustil. Navrhovateľ sa mal po prepustení z polície dostaviť do pobytového tábora v Maďarsku a ostať tam do rozhodnutia maďarských orgánov a nie opustiť územie štátu, kde požiadal o udelenie azylu a vycestovať na územie iného štátu Únie.

Odporca skúmal aj možnosti uloženia menej závažného prostriedku ako zaistenia, ktorými je oprávnený zabezpečiť prípravu a výkon prevozu navrhovateľa v zmysle nariadenia Dublin III a konštatoval, že navrhovateľ nespĺňa podmienky za ktorých by mu mohla byť uložená povinnosť podľa § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona o pobyte cudzincov, nakoľko samotný navrhovateľ v zápisnici v spise vedenej pod č. p.: PPZ-HCP-BB7-183-058/2015-AV uviedol, že nemá dostatočné finančné prostriedky a ani si ich zabezpečiť nevie, na území Slovenskej republiky nikoho nepozná a ani nikde na území Slovenskej republiky nemá zabezpečené ubytovanie.

Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov odporca stanovil dĺžku doby zaistenia do 15. 01.2016. Počas tejto doby vykoná všetky úkony potrebné na odovzdanie navrhovateľa do členského štátu, v ktorom požiadal o medzinárodnú ochranu. Ide o zabezpečenie akceptácie prevzatia zo strany úradov Maďarskej republiky, ako aj samotná príprava prevozu, jeho technické, materiálne ako aj personálne zabezpečenie prevozu a prevzatia navrhovateľa príslušnými orgánmi Maďarskej republiky.

Poznamenal, že pred vydaním predmetného rozhodnutia bol navrhovateľovi predložený žurnalizovaný spisový materiál vedený pod číslom PPZ-HCP-BB7-18312015-AV, ktorý tvorí podklady pre vydanie uvedeného rozhodnutia a bol poučený o jeho práve podľa § 120 ods. 7 zákona č. 404/2011 Z. z. Na základe uvedeného bol s účastníkom konania spísaný úradný záznam pod číslo PPZ-HCP-BB7-183-060/2015-AV zo dňa 15.10.2015, v ktorom uviedol, že k podkladom rozhodnutia sa nechce vyjadriť, nechce podať nové návrhy, dôkazy, vyjadrenia k priebehu konania.

Záverom konštatoval, že predmetné zaistenie je v súlade s čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. júna 2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd na tomto mieste musí konštatovať, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu už bolo predmetom konania vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 10SZa/26/2015. V uvedenom konaní však tunajší súd vzhľadom na obsah súdneho spisu dospel k záveru, že navrhovateľ doplnil elektronicky podané odvolanie po uplynutí trojdňovej lehoty a preto vec vrátil krajskému súdu späť v súlade s ust. § 42 ods. 1 veta štvrtá O.s.p. Odvolanie navrhovateľa bolo opätovne, dňa 13.06.2016, predložené odvolaciemu súdu na rozhodnutie, po tom čo právna zástupkyňa navrhovateľa predložila dôkaz, ktorým súd skôr nedisponoval, o tom, že elektronicky podané odvolanie navrhovateľa bolo doplnené v trojdňovej lehote v súlade s vyššie uvedeným ustanovením. Vzhľadom na nové skutočnosti a dôkazy, svedčiace o včasnosti navrhovateľovho podania, odvolací súd pristúpil k preskúmaniu rozsudku krajského súdu.

V predmetnej veci bol predmetom odvolacieho konania rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či odvolacie námietky odporcu sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, ak existuje značné riziko jeho úteku.

Osobitným predpisom podľa citovaného ustanovenia je Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú.v. EÚ L 180, 29.6.2013).

Podľa § 88 ods. 4 veta prvá zákona o pobyte cudzincov „štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na 6 mesiacov.“

Podľa § 89 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov „policajný útvar, ktorý koná vo veci administratívneho vyhostenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť

a) hlásenia pobytu alebo

b) zložiť peňažnú záruku.“

Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov „policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.“

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku „správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.“

Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku „v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.“

Odvolací súd nepovažoval námietku navrhovateľa vytykajúcu súdu prvého stupňa, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, za dôvodnú.

V tejto súvislosti poukazuje na to, že zo samotnej podstaty preskúvacieho súdneho konania, ktoré smeruje k prieskumu správneho konania vyplýva, že administratívny spis je obrazom a výsledkom správneho konania, pretože dokumentuje jeho priebeh a skutkový stav, ktorý tu bol v čase rozhodovania správneho orgánu. Zásadne pritom platí, že skutkové dôvody, o ktoré sa opiera správne rozhodnutie, musia byť podložené obsahom administratívneho spisu - v opačnom prípade by bolo správne rozhodnutie, ktoré vzišlo za takéhoto konania nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov. Ďalšie zisťovanie skutkového stavu veci až v konaní pred súdom nie je vylúčené (§ 250i ods. 1 O.s.p.), pretože súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ však krajský súd vychádzal pri rozhodovaní iba z obsahu administratívneho spisu, nemožno takémuto postupu principiálne nič vytknúť. Navyiac navrhovateľ ani v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nespresnil, aké dôkazy mali byť krajským súdom k lepšiemu zisteniu skutkového stavu veci vykonané. Navrhovateľ len poukázal na dôkazy dokladané v rámci predchádzajúceho konania o opravnom prostriedku proti zaisteniu, a preto za tejto situácie nebolo možné na túto námietku prihliadnuť.

Rovnako odvolací súd nezistil pochybenie v postupe súdu prvého stupňa pokiaľ tento dospel k záveru, že odporca v konaní dostatočným a zákonným spôsobom zistil stav veci - predovšetkým preukázateľne zistil ako a za akých okolností sa navrhovateľ dostal na slovenské územie, že v Maďarsku požiadal o azyl, o ktorý nechce požiadať na Slovensku, že nedisponuje žiadnym relevantným dokladom totožnosti, že svoje finančné prostriedky nechce použiť na zabezpečenie pobytu na Slovensku a tiež, že chce ísť do Švédska. Odporca podľa odvolacieho súdu zhromaždil dostatočné dôkazy a podklady, na základe ktorých bolo zistené, že navrhovateľ má na území Slovenskej republiky neoprávnený pobyt.

Z administratívneho spisu odporcu vyplynulo, že odporca mal na základe informácií z Maďarskej republiky a MÚ MV SR preukázané, že navrhovateľ požiadal o azyl na území Maďarskej republiky. Navrhovateľ je v azylovom konaní na území Maďarska, ktoré svojvoľne opustil.

Z dôvodu, že navrhovateľ svojím konaním naplnil podmienky ustanovené podľa nariadenia Dublin III, správny orgán po zistení uvedenej skutočnosti kontaktoval Dublinské stredisko MÚ MV SR, ktoré navrhovateľovi pridelo číslo z protokolu úradu MV SR MU-DS-627/2015-DŽ. Vzhľadom na uvedené začal správny orgán dňa 15.10.2015 konanie vo veci zaistenia navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, nakoľko u navrhovateľa existuje značné riziko jeho úteku, vyplývajúce z jeho nelegálnej migrácie po Európe, ako aj skutočnosť, že navrhovateľ nemá udelený pobyt na území Slovenskej republiky podľa zákona o pobyte cudzincov a ani nemá pri sebe žiaden doklad, ktorý by umožňoval zistenie jeho totožnosti.

Takto zistený stav veci bol aj podľa odvolacieho súdu dostatočným k tomu, aby odporca pristúpil k zaisteniu navrhovateľa na účel zabezpečenia prípravy a výkonu prevozu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 604/2013 z 26.3.2013.

Za týchto okolností preto nebolo možné považovať námietku navrhovateľa vytykajúcu súdu prvého stupňa nesprávne právne posúdenie z dôvodu, že zaisťovací dôvod, na základe ktorého bol zaistený navrhovateľ nezodpovedal predchádzajúcemu konaniu, za dôvodnú.

Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvého stupňa dostatočne podrobne zaoberal všetkými podstatnými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku, s ich vyhodnotením sa stotožnil aj súd odvolací a v podrobnostiach na tieto závery krajského súdu odkazuje s poukazom na ich správnosť.

Podrobná argumentácia krajského súdu k jednotlivým námietkam navrhovateľa (viď kapitola I. tohto rozsudku), ktorou krajský súd objasnil z akého dôvodu nepovažoval navrhovateľom uplatnené námietky

za spôsobilé spochybníť zákonnosť rozhodnutia odporcu o zaistení navrhovateľa sa premietli do jeho právneho záveru o zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu, ktoré potvrdil.

Krajský súd dôvodne potvrdil postup odporcu, ktorým zaistil navrhovateľa na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, ak existuje značné riziko jeho úteku, podrobnou a vecne správnou argumentáciou objasnil prečo na námietky navrhovateľa uvedené v oprávnom prostriedku neprihliadol.

S poukazom na uvedené považoval odvolací súd za dostatočne objasňujúce stanovisko súdu prvého stupňa aj k námietke navrhovateľa vytykajúcej vadu konania spočívajúcu v jeho zaistení bez dostatočného skúmania možnosti jeho vrátenia do Maďarska najmä s ohľadom na namietané porušovanie jeho základných práv a slobôd garantovaných mu čl. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhovateľ v tejto súvislosti neprodukoval žiadne relevantné dôkazy preukazujúce opodstatnenosť naznačených pochybností v konkrétnom prípade a preto pokiaľ krajský súd vychádzal zo skutočnosti zdôraznenej aj odporcom v jeho rozhodnutí, že „...Maďarsko je členským štátom EÚ, ktoré naviac pristúpilo k všetkým medzinárodným dohovorom týkajúcim sa aj ľudských práv...“ neboli námietky uvedené navrhovateľa spôsobilé spochybníť jeho záver o potrebe preukázať opak dostatočne relevantným spôsobom /t. j. spôsobom zaväzujúcim dotknutý správny orgán konajúci v zmysle zákonom vymedzenej teritoriálnej a kompetenčnej pôsobnosti/.

Podľa názoru odvolacieho súdu ani námietka týkajúca sa nedostatočného posúdenia rizika úteku navrhovateľa nebola spôsobilá spochybníť zákonnosť rozhodnutia odporcu. V zmysle zákona o pobyte cudzincov, je zaistenie štátneho príslušníka tretieho štátu opatrením, nie trestom. Krajský súd správne vychádzal z obsahu zápisnice o podaní vyjadrenia účastníka konania keď poukázal na jeho vyjadrenia o tom, že na Slovensku nechce zostať a chce požiadať o azyl vo Švédsku. Nebolo možné nezohľadniť posudzovanie rizika úteku navrhovateľa aj s ohľadom na jeho doterajšie konanie (z Maďarska cestoval cez Slovensko, Česko a mal v úmysle pokračovať až do Švédska, čo sám opakovane potvrdil), z ktorého odporca usúdil, že existuje reálne riziko, že sa bude aj naďalej pohybovať po členských štátoch EÚ, čo dôvodne vyústilo do záveru o potrebe jeho zaistenia za účelom jeho úspešného vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy.

K námietke navrhovateľa ohľadom dĺžky doby zaistenia odvolací súd uvádza, že z objektívneho hľadiska je zřejmé, že odôvodnenie dĺžky zaistenia navrhovateľa spĺňa atribúty podľa zákona o pobyte cudzincov. Predmetom súdneho prieskumu podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. je rozhodnutie odporcu, ktorým tento podľa ust. § 88 ods. 1 písm. c) zaistil navrhovateľa, nie rozhodnutia, ktoré mu predchádzali. Odporca zaistil navrhovateľa dňom 15.10.2015 na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15.01.2016. V zmysle vyššie citovaného ust. § 88 ods. 4 je maximálna doba zaistenia cudzinca 6 mesiacov.

Odporca stanovenú lehotu zaistenia odôvodnil existujúcimi skutočnosťami, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu odôvodňujú takýto „čas nevyhnutne potrebný“ na zaistenie cudzinca, pričom povinnosť skúmať podmienky zaistenia v jeho priebehu odporcovi vyplýva priamo z ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, ako to aj uviedol odporca vo svojom rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedených dôvodov považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Z pohľadu uplatnených námietok navrhovateľa, ktoré určujú rozsah súdneho prieskumu rozhodnutia správneho orgánu nezistil pochybenie v postupe odporcu ani krajského súdu odôvodňujúce zmenu resp. zrušenie ich rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedených úvah konštatoval, že krajský súd dospel k správne záveru, keď napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil. Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými podstatnými námietkami navrhovateľa a dospel k správne záveru, že rozhodnutie odporcu bolo vydané v súlade so zákonom, je riadne odôvodnené a odporca v ňom dostatočným spôsobom vyjadril svoje úvahy relevantné pre rozhodnutie o zaistení navrhovateľa.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal, trovy odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.